

Пиріг А.В., Станкова В.М.

студенток 2 курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ЕТИКА АДВОКАТА: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

На сьогоднішній день питання етики є дуже актуальним в адвокатській діяльності, оскільки навіть зараз адвокати, які отримали диплом про вищу юридичну освіту, свідоцтво та склали присягу, вчиняють певні правопорушення, що підривають авторитет професії юриста в Україні. Звичайно ж, однією з причин цього є низький морально-етичний рівень розвитку представників цієї професії. Тому важливим завданням на сьогоднішній день є підняття в них моральних орієнтирів та людського сенсу справедливості. Чимало вчених, які займалися дослідженням проблем етики адвоката, зокрема Білоус К., Варфоломєєва Т., Васьковський Є., Святоцький Д. та ін.

Етика – вчення про мораль. Мораль і право виникли з потреби забезпечити функціонування спільнот, суспільства шляхом погодження, гармонізації різних інтересів, підпорядкування людей певним загальним правилам поведінки. У кожній суспільно-економічній формації, національній культурі мораль і право однотипні. Вони базуються на одній соціально-економічній системі, особливостях менталітету, відбивають потреби й інтереси людей, певних верств населення, а то й суспільства в цілому. У моралі і права спільні покликання і мета — забезпечення стійкого розвитку суспільства, впорядкування відносин між людьми на ґрунті загальнолюдських моральних цінностей: гуманізму, справедливості, рівності, свободи. Тому вони є взаємообумовленими та взаємопов'язаними системами регуляції суспільного життя, виконують спільну соціальну функцію регулювання людської поведінки, життєдіяльності суспільства [4, с. 7-9].

Проблема також полягає в тому, що форми відповідальності адвоката за порушення Правил адвокатської етики [1] та професійного обов'язку, на нашу думку, не є ефективними. Якщо звернути увагу на організацію адвокатури у Франції, то варто зазначити, що в цій країні адвокат несе насамперед, цивільно-правову відповідальність, підстави для якої виникають як за межами процесу, так і в його рамках. У першому випадку – з неналежного виконання обов'язків адвоката при наданні консультацій, підготовки документів і т. д. У другому – відповідальність виникає у разі помилкової оцінки адвокатом сутності справи, при порушенні ведення справи, неналежного виконання зобов'язань з надання допомоги під час процесу. Гарантії виконання правил етики виникають після обов'язкового страхування адвокатом професійної відповідальності. Згідно з Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [2] за порушення

Правил адвокатської етики [1] до адвоката може бути застосовано лише одне з дисциплінарних стягнень. Отже, було б доречно запозичити деякі правові норми Франції для вдосконалення українського законодавства в цьому аспекті [6, с. 40-41].

Також існує характерна для України проблема наявності великої кількості некомпетентних юристів, тому й повага суспільства до професії адвоката набагато нижче, ніж в країнах Європи. У Норвегії нараховується лише 3 вищих навчальних заклади, які готують юристів – в Осло, у Бергні та у Тромсі, у яких за 2010 рік з 6559 чол. – лише 605 чол. склали державний іспит та отримали диплом, це лише 9% з кількості студентів, які складали іспит. В Україні ж нараховується близько 96 вузів, які готують спеціалістів у юридичній сфері, 95 % з яких щороку отримують диплом, і при цьому тільки незначна частина з випускників отримують роботу за спеціальністю та стають компетентними та кваліфікованими адвокатами. Ці статистичні дані, на жаль, можуть говорити про низький рівень вітчизняної освіти та вимог, які висуваються до студентів, тому й рівень етичності українських адвокатів є нижчим [6, с. 40].

Оскільки Україна прагне стати членом Європейського Союзу, то доцільно буде розглянути Кодекс поведінки Європейських адвокатів [3], який є основою для розробки кодексів професійної поведінки адвокатів в багатьох країнах. В ньому закріплена велика кількість основоположних принципів, зокрема принцип незалежності адвоката, принцип конфіденційності, принцип уникнення конфліктів, принцип гідності і честі адвокатської професії; принцип відданості клієнтові та ін. Отже, можна зробити висновок, що загальні принципи діяльності і поведінки адвоката, що викладені в Кодексі поведінки європейських адвокатів [3] мають бути регламентовані в нормативних документах України задля регулювання і вдосконалення професійної етики адвоката в Україні.

Наприклад, можна звернути увагу на один із основоположних принципів в європейському законодавстві – принцип довіри, який, на жаль, не має чіткого формулювання і регламентації в українських нормативних документах. Довіра виступає передумовою соціально-політичних відносин між людьми, а недовіра до адвоката, навпаки, є наслідком неякісного надання правової допомоги. Довіра клієнта до адвоката – це основа, підстава виникнення адвокатської діяльності. Вона, як і професіоналізм адвоката, стає запорукою вирішення проблем клієнта. Тобто, якщо клієнт довіряє адвокату і сподівається отримати якісну правову допомогу, він буде ставитися з повагою до порад і рекомендацій адвоката. Такі взаємовідносини, безперечно, можуть дати позитивні результати. Тоді можна зробити висновок, що доречно було б передбачити в Правилах адвокатської етики окремої норми або норм щодо етичних основ формування довірчих відносин між адвокатом і клієнтом [5, с. 207-209].

Список використаної літератури:

1. Правила адвокатської етики, затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 року: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://unba.org.ua/assets/uploads/3ae9a115a40b9a5bc04f_file.pdf.
2. Закон України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» від 05.07.2012 р. №5076-VI. Відомості Верховної Ради України від 05.07.2013 2013 р., №27, стор. 1438, стаття 282.
3. Кодекс поведінки європейських адвокатів. [Електронний ресурс] – Режим доступу : [https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/kodeks_povedinky_ymropeyskykh_advokativ\(ukr\)/pdf](https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/kodeks_povedinky_ymropeyskykh_advokativ(ukr)/pdf).
4. Лозовой В.О., Петришин О.В. Професійна етика юриста. Х.: Право, 2004. – 176 с.
5. Барабаш Т.О. Актуальні питання адвокатської етики та відповідальності за її порушення. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <file:///C:/TEMP/156413-373664-1-PB.pdf>.
6. Череватюк В.Б., Рогатюк А.В. Адвокатська етика і практика: невідповідності та шляхи їх подолання. [Електронний ресурс] – Режим доступу : file:///C:/TEMP/Npnau_2013_4_9-1.pdf.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Полищук М.П., Сковрон М.В.

*студенти 2-го курсу магістратури факультета адвокатури
Національного університету «Одесская юридическая академия»*

НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ РЕКЛАМИРОВАНИЯ АДВОКАТСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Для успешного процветания абсолютно весь бизнес нуждается в рекламе соответствующих услуг или продукции. Юридическая деятельность не является исключением. Несмотря на то, что без рекламы, действительно, трудно найти новых клиентов, существует целый ряд существенных ограничений, которые применяются для продвижения адвокатских услуг.

Профессиональная деятельность адвокатов имеет свои особенности и определенную специфику. В связи с тем, что адвокату принадлежит центральное место в осуществлении правосудия как посреднику между общественностью и судами. Публичный характер адвокатуры требует